

Resume

Natura 2000-område nr. 4 Hirsholmene, havet vest herfor og Elling Å's udløb

Områdebeskrivelse

Området består primært af åbne havområder med undersøiske sten- og boblerev, samt øer, holme og skær. Her er et enestående fugleliv med nogle af landets vigtigste kolonier af arter af ternere, måger og tejst, og der er også flere eksempler på ynglende gråsæl. På fastlandet er der omkring udløbet af Elling Å strandenge, klitter, overdrev og ferske enge.

Vigtigste naturværdier

Hirsholmene udgør toppen af Danmarks største stenrev. Revene har en for Danmark unik forekomst af makroalger (tang), både i mængde og artsantal. Her findes også de specielle "boblerev", som er undersøiske formationer (søjler) opstået ved mikroorganismers sammenkitning af sand til sandsten, hvor forskellige gasser fra undergrunden frigives. Naturtypen rummer et meget rigt koralrevslignende dyreliv med farvestrålende organismer.

På fastlandet er naturen i området domineret af grønsværsklitter med bagvedliggende strandenge. Engene på fastlandet huser en isoleret, men vigtig bestand af den sjældne sommerfugl hedepletvinge, og i Elling Å er der fund af både laks og havlampret. I klitterne findes enkelte kloner af ansvarsarten nikkende kobjælde lige som der på engene langs åen findes pæne bestande af de rødlistede bakke-gøgelilje og kødfarvet gøgeurt samt en bestand af strandtudse.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret.

Mange af de naturtyper, som området er udpeget for at beskytte, både marine og terrestriske, vurderes at være negativt påvirket af næringsstofbelastning. Levesteder for arterne hedepletvinge og fjord- og havterne er små og isolerede. På områdets lysåbne naturtyper samt på levesteder for fugle og hedepletvinge, er der problemer med tilgroning med vedplanter og høje urter, ligesom invasive plante- og dyrearter er en trussel for naturværdierne her. De våde naturtyper er flere steder truede af afvanding i form af dræning og grøftning samt u hensigtsmæssig drift af vandløbet. Spærringer og u hensigtsmæssig drift af vandløbet skaber desuden dårlige fysiske og biologiske forhold for vandløbet og dets arter.

For terne-arterne på Hirsholmene har forstyrrelse i form af færdsel udviklet sig til at være en trussel. SNS har de seneste år gennemført tiltag for at modvirke problemet.

Øget færdsel i klitterne og på strandengen kan nogle steder være en trussel mod naturtyperne og deres flora og fauna.

Målsætning

Målsætningen er, at de store marine områder, øerne ved Hirsholmene samt det landfaste område med Elling Å's udløb fremstår som sammenhængende natur med gode levesteder for arter, hvor naturtyper og arter opnår gunstig bevaringsstatus.

Områdets truede naturtyper og arter sikres ved at udvide arealet af sure overdrev, tidvis våd eng, rigkær, samt levesteder for splitterne og hedepletvinge, og der skabes så vidt muligt sammenhæng mellem forekomsterne. Ligeledes sikres de internationalt vigtige forekomster af boblerev og levesteder for tejt.

På strækninger, hvor oversvømmelse af levesteder for hedepletvinge vil være et problem i forhold til fri dynamik i Elling Å, prioriteres velegnede levesteder for hedepletvinge over fri dynamik i naturtypen vandløb.

Indsats

Oversigt over væsentlige indsatser til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter		X		
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger	X			
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslet mm.	X			
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)	X			
Reducere forstyrrelser Fx færdsel, sejlads og jagt			X	
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder	X			

De terrestriske naturtyper og vandløbet sikres en hensigtsmæssig ekstensiv drift og pleje, som tilgodeser levestedsforholdene for naturtypernes tilknyttede arter. Der sikres desuden den for naturtyperne og levestederne mest hensigtsmæssige hydrologi. Invasive arter bekæmpes og deres spredning forebygges. Fragmenterede naturtyper samt levesteder for hedepletvinge og fugle udvides og sammenkædes, hvor de naturgivne forhold gør det muligt. Der sikres velegnede levesteder for områdets arter, med hensyntagen til arternes sårbarhed overfor forstyrrelse. For de marine naturtyper sikres det, at projekter og aktiviteter ikke skader lokaliteten. Rev og boblerev sikres mod ødelæggelse. Endelig udføres en særlig indsats for truede naturtyper og arter ved at arealet med surt overdrev,

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

tidvis våd eng og rigkær øges, og levesteder for hedepletvinge og splitterne sikres en tilstrækkelig kvalitet og størrelse til opnåelse af gunstig bevaringsstatus.